

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Corespondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Să fim precauți.

Da, să fim precauți.

Nici odată n'am avut mai mare trebuință de precauțiune ca și acuma, când orientul este în flacări, și noi scim din experiență, că flacările de pe casa vecinului ușor pot trimite o scânteie aprinsă și în casa mea, și dacă nu sunt precaut, ea prinde foc.

Și e periculos focul.

O scânteie rămâne scânteie și în timpuri liniștite nu face nici o pagubă.

Nu așa înse în timpuri turburate de viscolul urei de rassă și al nemulțămirei generale.

E mare asemănare între liniștea din natură și liniștea din vieța națională a popoarelor.

E liniștită atmosfera, omul precaut poate umbla la miezul nopții cu lumina aprinsă, căci nu se întemplă nici o primejdie.

În timpuri de vifore grele, o scânteie nenorocită eșită din urloiu vecinului îmi pune casa în flacări. La suflarea vântului prielnic lățirii focului, tăciunele sare din strașine în strașine, și în câteva minute ne trezim, că comuna întreagă este în flacări.

Vieța internă a statului nostru este bătuită de grele ispite.

Ura de rassă se cultivă cu multă conștientitate de deci de ani, și astăzi am ajuns așa de departe, încât nu este dinamită, care se explodeze mai teribil după cum va exploda neîndestulirea generală cu starea de lucruri dela noi.

Trăim în timpuri viforoase. La marginile țerei noastre flacările revoluției sociale se preling spre ceriu.

Elemente esplosibile zac în grămadă, grație nesocotinței pressei maghiare, și a curentului cu maghiarisarea, care a început a mai înăsprî nemulțămirea generală cu un nou soi de imposite.

Printre atâtea elemente esplosibile presa maghiară umblă cu tăciunele aprins.

De aceea dicem să fim cu precauțiune, căci nimica nu se lășese mai repede ca focul în zile furtunoase.

Înțelepciune și precauțiune am predicat la toată ocașiunea, și aceasta ne simțim chemați a o predică mai cu seamă acuma, când casa vecinului este în flacări.

Diarele maghiare n'au voit să asculte de sfaturile noastre. Ele puneau rășină pre tăciunele aprins, ca el să ardă cu mai mare forță, și să poată împrăștia scânteii lipicioase.

S'a făcut mare sferă cu pericolul la care este espusă existența Ungariei.

Persecuțiunea românilor a format rubrică permanentă în sistemul guvernului, calumnierea românului rubrică permanentă în presa maghiară.

Așa s'a urmat față cu noi, în special față cu noi ortodocșii.

În cele din urmă s'a vorbit despre o revoluțiune a românilor și s'a trimis miliție în țara moților.

Vestea s'a lățit cu iuțea fulgerului.

Deodată cu scirea despre trimiterea miliției în țeara moților s'a deșteptat în noi memoria Țilelor de cruntă isbândă.

Umbra martirilor din timpuri furtunoase ne făceau plăcute visurile, și aceasta ca recompensă pentru amărîta noastră de viață națională.

Suntem împinși cu forța spre prăpastie.

În fața acestor lucruri diariul „Magyar Polgár“ din Cluș publică următorul articol:

„Să fim precauți.“

„La 1876 focul a pusit vre-o 12 strade în Cluș, și era mare spaima în toate direcțiunile.

Dacă și aprindea omul scara luminarea în chilia sa și vecinul prin fereastră vedea flacăra lemnului, fără voia striga: foc! foc!

Așa a fost cu săptămânile, publicul era alarmat și de 10-ori pe zi, și dacă ici-colea fumega câte o grămadă de gunoi, publicului i se părea că vede foc, căci el tot cu focul se ocupa, tot la foc cugeta.

Așa stăm astăzi cu curentul revoluționar.

„Tribuna“ și „Gazeta“ ne-au vorbit tot de răfuială. Ne-au pus în vedere ceva estraordinariu, și acest estraordinariu s'a împlinit prin proclamațiunea irredentistă.

Priful de pușcă n'a explodat și în loc de răfuială ne-am pomenit cu un fiasco.

Fără îndoială mare a fost această cutezanță, a cărei teren mult l-au pregătit, și care și aji are mulți sprijinitori din mai multe pricine.

Lucrul cu toate acestea nu este de natură, de a produce temeri, că doară se vor isca turburări.

Scirile cari năpădesc n'au nici o basă serioasă.

Sunt om, care am umblat mult.

Țilele trecute — spre pildă — eram în lara de jos și între doi români am aușit vorbindu-se:

„Ce credeți când plecăm?“ „Dacă vom culege cucuruzul, răspunde celalalt.“

Așa vorbesc astăzi toată lumea.

De când s'a vestit în fie-care sat și s'a bătut în dobă, ca fie-care să ducă la primărie proclamațiunea irredentă, de atunci se scie în fie-care sat, că s'a întemplat oare-unde va

oare-ceva, căci numai lucruri însemnate se buciună pe această cale.

Fie-care om dă cu socoteala. Cine n'are cerc de vedere, crede, că trebuie să plece îndată, și aceasta o spune fără de a sci despre ce e vorba, sau că ce vorbește, și fără de a o putea aduce aceasta în legătură cu vre un autor intelectual.

Dacă fură omul câte-va umplături de dinamită, ca după cum la sute de ocașiuni s'a întemplat — se poată prinde pesci cu mai mare ușurință, îndată se buciună în lume și țară. Dacă românul în necazul seu Țice, cea ce de sute de ori a mai Țis: așteaptă numai jidane! îndată se prăpădesce lumea, și cuvintelor li se atribuie o deosebită importanță.

Între alte împregiurări aceasta n'ar însemna nimica, astăzi înse fie-care om pândesce, că ce grăiesce vecinul seu.

Am umblat cruciș și curmeșî prin Ținutul Cămpenilor. În părțile ardeleni acestia sunt munții cei mai primejdioși după trecutul lor judecând și fiind adecă românii aici compacti.

Poporul de aici e foarte liniștit.

Pasiunile omenesci răpesc pe om, și el comite lucruri, pe cari după serioasă judecată nu și le-ar comite.

Ura personală și multele frecări dau ansă, ca inima să scape câte odată cuvinte nerumegate, sunt și unele alusiuni rëntăcioase, vor fi pe aceste locuri multe rele, nu se poate înse Țice, că poporul are aplicare spre disordine.

Rēul nu este adânc, nu este așa de mare, ca să se simtă trebuința aplicării de mijloace eșecțiionale. Nu! Și nici să zgrăvim prea mult dracul pe pārete. Să fim foarte precauți în comunicarea de sciri. Da, să fim foarte precauți.

Lucrurile acestea sunt de natură, că dacă misci o mică petricică din vârful muntelui, pe când ajunge la vale Ți tăvăleşce arbori întregi.

Tot vorbim, până când între oameni stērnim neîncredere, ură și poate frecări chiar, ceea ce e mare pacoste, căci astfel de lucruri sunt lipicioase, și ușor i poate trāsnî ciuda prin creeri să servească dinamită de aproapei seu, inimicului personal sau politic.

Cine umblă pre afară, acela scie, că nu sunt motive de bănuială.

Admitem, că este strimtorată poziția maghiarilor, cari locuiesc între massa compactă a românilor.

Această poziție strimtorată o agravează multele sciri și povesti de prin Țiare. Acestor maghiari le sunt în via memorie multe casuri tragice, și puțin le trebuie ca ei să se îngrozască de vântul sau vestea acestor triste timpuri din trecut.

Aparatul siguranței publice să fie cu multă precauțiune și să flecărească cât se poate de puțin. Formă serioasă numai atunci să dea lucrului, dacă el e în adevăr serios, se nu facă înse din ori-ce ceartă cas penal sau din fie-care fleac de om — martir.

FOIȚA.

Nu minți!

Era odată un om foarte sērac, dar atāta era de sērac, încāt nici focul în vatră nu-i ardea. Și astăzi mai sunt oameni sēraci, dar par'că ca acela rar ai afla. Și avē omul acela o fată, dar așa fată frumoasă cum nu era în toată lumea ca ea. Lumea Țice că la omul sērac, o fată frumoasă, i face și mai mare sēracie; dar pre el nu-l putea sēraci mai tare, căci nu avē chiar nimic, decât un bordei vechi în pāmēnt.

Odată veni la bordeiul lui Țina Ilina, cea mai măiastră Țina și i Țise omului:

Măi omule, fata e numai sēracie la casa omului; tu ai mai trăi de pe o Ți pe alta cum ai putea, mai lucrând pe la alȚi, mai miluindu-te cei creștini, dar cu fata Ți merge mai greu, esci tot cu frica în spate să nu o lași singură și să i se întemple ceva primejdiă. Dă-mi tu fata mie, eu voi griji de ea ca o mamă, și i-oi căpāta și bărbat cinstit când va fi de măritat. Ce Țici omule?

Și bietul om se gândi cât se gândi, îi părea rău să-și dea fata la o Țina, dar vedēnd sēracia ce-i în bordeiul lui, aducēndu-și aminte, ca omul,

de toate primejdiile ce i se pot întempla, cugetă în urmă: eu voi trăi cum m-a milui DȚeu, numai pe ea să o ved Țericită, și dete fata Ținei, Țicēndu i: fi cuminte fica mea, și ascultă de dnia-ei, că doară s'a milostivi și te-a așeȚa mai bine de cum te-aș fi putut eu așeȚa!

Și se duse fata cu Țina, se duse prin codrii și prin munȚi, prin văi și pre dealuri, pre stānci și prin poieni, se duse multă lume împērație, ca DȚeu să ne Ție, că cuvēntul din poveste, de aici înainte este, se duse până își pierdū urma, de nu ar mai fi sciut veni la bordeiul bătrēnului. Cam trei sēptamāni călētorirē până ajunsērē la curȚile Ținei. Doamne ce mai curȚi pompoase, curȚile Ținelor și pace! cum nu mai putea avea nici un om pāmēntean.

După ce intrarē în curȚi, dādū Țina la fată 13 chei și i Țise: aci ai 13 chei dela 13 chilii; cu 12 chei vei deschide ale 12 chilii și vei ședeā și-Ți vei petrece în ele, lipsă nu vei avea de nimic, tot ce-Ți va cere inima vei afla în ele, māncare, beatură, imbrăcāminte, fel de fel de scumpii și de flori, ci — în casa a 13 se nu intri, cu cheia ast micuȚă să nu deschii casa cea de cătră rēsārit, că atunci nu va fi bine. Te legi că me vei asculta? — Leg! — Te legi? — Leg! Te mai întreb odată: legi-te că nu vei intra în casa cea de cătră rēsārit!? — Leg!

Bine-i; fi ascultātoare, eu merg de-acasă, dar tu să faci după cum te-ai prins.

Și plecā Țina de acasă, se duse în trebile ei, ear fata rămase singură. Se desfāta fata în paluta Ținelor ca într'un rai, nimic nu-i lipsia; avē māncări preste māncări, beaturi preste beaturi, feliuri de haine și de scumpii, mulȚime de flori mirositoare și paseri cāntătoare, care de care mai minunată o încungiurau; și umbla dintr'o casă într'alta cāntānd și jucānd și veselindu-se. Dar Țina zābovi multă vreme în umblările ei. Odată ce-Ți gândi fata? Oare să intru în casa cea de cătră rēsārit? Doară Țina nu e acasă să me vadă, până vine ea, eu intru o leacă și închid ușa bine dacă es, de nici n'a sci nimic. Ese până afară, se uită nu cum-va vine Țina, și hait cu cheia a 13 la ușa casei cei de cătră rēsārit. Cum o deschide cade leșinatā la pāmēnt de atātea māndrii ce veduse. Dacă se deșteptā să se scoale, și ca să se poată ridica mai degrabă adie un scaun cu degetul, atunci toate curȚile Ținesc și degetul îi rămase intraurit. Se supērā fata și o prinde o frică, apoi se ridică, easă din casa aceia și intrā în celalalte, apoi o închide bine. Tot cercā să-și destraurească degetul, dar nu poate. Într'un tārȚiu vine și Țina. Ea scia de toată întemplarea, dar se face a nu sci nimic; deci întrebā pe fata cu frumușelul, ca să nu o sparie: Nu Ți-a fost urit fata mea, în tēmpul cât ai fost singură?

Nu mamă.

Bine-i draga mea; dar nu Ți-a lipsit ceva?

În locul unui asemenea martir totdeauna se află altul. Și pe ici-colea încomodările judecătorești, tractarea neumană, denaturarea lucrului agitează spiritele și formează public pentru astfel de proscii.

Pripa, superficialitatea în judecata faptică a lucrului, atribuirea de importanță unor persoane, cari n'au nici o influență, nu moderează spiritele.

Noi înse trebuie să moderăm, și să nu turburăm lucrurile cari nu sunt curate.

Să nu facem din țințariu armăsariu, căci aceasta nu se ține de problemele omului serios.

Să fim cu bunăvoință față cu frații noștri români și prin trezvia noastră să ne silim a curma ori-ce mișcare mai serioasă, să nu producem înse noi mișcarea prin lățirea de faime, cari n'au nici o basă, căci dacă vom urma tot așa, ați mâne vom auzi probabil și astfel de lucruri, pre cari în adevăr lățirea de asemenea vesti le au produs ajutate de intențiuni rele.

Lățitorii de vesti de prin provincie să nu priviască agitatori în fie-care individ, și ar fi bine, dacă înainte de a scrie la jurnale, ar examina lucrurile prin judecătorii competente.

Resultatul îl vom vedea apoi în diare; înse noi n'avem lipsă ca prin deducțiunile fantastice a câte unui corespondent înspăimântat, să bolunșim lumea și noi.

Afacerea pretinde cea mai mare serioșitate, această serioșitate să nu o perdem nici un moment din vedere.

Până aici „Magyar Polgár“.

Vom reveni.

Cronica evenimentelor din Balcani.

Sibiu, în 7 Octombrie 1885.

Situația în Balcani continuă de a fi foarte încurcată. Ceeace se poate prevedea este, că o soluțiune pacinică a conflictului este aproape o imposibilitate.

Cele mai recente sciri telegrafice ne vorbesc despre stări de lucruri interne bulgare, precum și despre referințe reciproce bulgare-sârbesci, despre cari dacă am și avut ceva cunoștință, credeam că nu sunt decât niște scornituri false, sau cel puțin păreri exagerate.

Dar în realitate lucrul stă altfel și după cum stă ne'nsufă grele îngrijiri față de viitorul apropiat.

Spiritele în Bulgaria se vede că nu-ș pătrunse tocmai de aceleși vii sentimente de entusiasm, despre cari se vorbia mai la început. Entusiasmul se pare a se mai fi coborât cu câte-va grade și sunt mulți între bulgari, cari condamnă pentru cele întemplate guvernul și chiar și pe principe. O eclatantă dovadă pentru aceasta e dispoziția guvernului bulgar, de a pedepsi pe oamenii cărtitori, cari pot să facă multă stricăciune cauzei bulgare.

De altă parte earăș într'o serie de telegrame sosite la diarele străine, se vorbește în detaliu despre miliția bulgară compusă cu deosebire din voluntari. Din aceste telegrame iese la iveală, că armata lui Alecsandru, pe care ar trebui să conteze în cazul unui război, nu numai că nu-i ar putea fi de folos, ci chiar i-ar servi spre peire, din cauza absolutei lipse de disciplină, ce domnesce în trupele voluntarilor.

Între aceste trupe se vede că sunt mulți voluntari de naționalitate străină și în deosebi mulți montenegri. În zilele trecute a fost Sofia teatrul unui conflict sângeros între voluntarii bulgari și muntenegri, care a iritat într'atât cele două naționalități, încât a trebuit să întrevină guvernul cu forța de a desarma pre toți montenegrii din capitală.

Nu, mamă.

Ai avut tot ce ți-a cerut pofta inimei?

Avut mamă.

Foarte bine; dar în casa cea de cătră răsărit intrat-ai?

Ba, nu, mamă.

Nu ai intrat?

Nu mamă!

Te mai întreb odată, copila mea, intrat-ai în casa a trei-spre-decea, în casa cea de cătră răsărit; spunem adevărul, că de mințesci, îți leg limba și te alung să mergi unde te vor duce doi ochii ce-i ai! spune drept, intrat-ai ori ba?

Nu am intrat.

Atunci nemiloasa dină amuți pe mincinoasa copilă și o alungă dela palat.

Și s'a dus fata plângând unde o duceau vederile ochilor, nici ea nu mai scia unde merge și de unde vine, unde ar putea eși din acei codrii înfiorători pe unde nu intrase om pământean nici odată, pribegia copila de pe stâncă pe stâncă, din munte în vale și din vale în deal, din codrii în tufșuri și din tufșuri în codrii, nutrindu-se cu smeură, mure, alune, fragi, gir, ghinde, corobețe și rădăcini. Și de ce mergea se înfundă tot mai tare în codrii. Odată fiind lângă un păruș limpede de munte și vede fața în el și rămâne uimită de frumseța ce zări în apă. Astfelu trăi ea cam trei ani singură

Consternațiunea e generală.

De altă parte Sârbia în mâncărimea ei războinică voiesce cu tot prețul să se încaiere, nu cu turcii, ci cu bulgarii. Un lucru foarte straniu acesta, care îi bagă în griji și pre bulgarii și pre puteri.

Că oare Sârbia în această tendență a ei lucră sub presiunea secretă a diplomației austro-ungare, sau că tot lucrul este numai o ultimă și desperată sfortare a regelui Milan de a și agonisi încrederea perdută a poporului sârbesc prin fapte vitejesci și astfel a și asigura tronul subminat de reacțiune, — nu se scie, dar presupunerea din urmă se vede a fi mai mult ca sigură.

În vreme ce situația din nord-vestul peninsulei este cea schițată, la Constantinople ambasadorii întrunindu se în ședințe esmit o notă colectivă, care are în vedere de a asigura mântinerea păcii și a împedeca vârsarea de sânge, cel puțin până când puterile se vor putea ocupa cu cestiunea Rumeliei orientale.

Mijloacele la care ambasadorii au recurs sunt următoarele:

Invită populațiunea rumeliotă și cea bulgară de a reintra în ordine, că nu trebuie să se întemeieze pe nici un ajutor din partea puterilor; invită pe bulgari să nu concentreze trupe la graniță și să suspende armările; laudă atitudinea plină de moderațiune a Sultanului, care nu caută decât să-și ocrotiască drepturile, și speră că va păstra această atitudine împăciuitoare.

Tare ni teamă, că toate aceste sunt și vor rămânea niște formalități goale, de cari vor ride printre culise, chiar și aceia cari le-au subscris.

Reproducem după „Voința Națională“ următoarele sciri telegrafice tot în aceeași cestiune:

15 Octombrie.

Constantinopol. — Poarta a emis ieri ambasadorilor o nouă circulară privitoare la înarmările Greciei și ale Sârbiei. Nota relativă a ambasadorilor, care răspunde la circularile Porței privitoare la Rumelia s'a remis ați. Regretând evenimentele din Filipopol, nota arată că speranța puterilor este, că violarea tratatului dela Berlin nu va trece preste marginile actuale și că Poarta va urma atitudinea sa împăciuitoare.

Viena. — Guvernul austriac a dat ordin administrațiunilor drumurilor de fer și „companiei de navigațiune pe Dunăre“ să țină materialul lor gata pentru un transport eventual de trupe.

Constantinopol. — Toate puterile sfătuiesc pe Grecia și pe Sârbia să se țină liniștite și să aștepte otărirea puterilor. Cu toate sgomotele răspândite, că Turcia ar voi când să încheie o alianță cu Grecia, când una cu Bulgaria, e mai presus de orice îndoială, că lucrurile nu se vor sfârși cum se crede; Poarta caută să câștige timp cu ori-ce preț; de aceea întreprinde felul de negocieri numai ca să și poată aduna bani și trupe. Situația Porții va fi mult mai bună dacă lucrurile vor rămânea în starea actuală încă vre-o lună sau două; atât Bulgaria cât și Sârbia vor fi slăbite din cauza cheltuielilor ce trebuie să facă pentru a ținea atâtea trupe pe picior de resbel, Bulgaria mai cu seamă, ale căre mijloace financiare sunt foarte restrinse. Grecia are la frontieră 21,000 de oameni; se crede că, în cas de resbel, ea ar putea scoate cel mult încă 10,000 de oameni.

ca o căprioară, neputând scoate nici un cuvânt din gură, și neintelnindu-se cu suflet de om. Dina înse o scutia pe nevădute ca să nu i se întempe ceva, alunga lupii și urșii, mistreții și șerpii din giurul ei. Somnul când o prindea, ea se urca pe un arbor înalt și între crengile lui dormia mai liniștită și mai bine, decât pe toate dricaiele și perinile din lume. Odată i se făcu milă la țina de ea și îi trimite un fciur de împărat, care încă rătăcise prin cei codri, umblând la vânat cu pușca în spate. Cum o vede fciurul cel de împărat dormind între crengile copaciului, rămâne înmărmurit de atâtea frumseță. O deșteaptă și o roagă să se coboare jos. Dar ea era mută, nu putea vorbi, fără de înțeles înțelegea vorbele lui și-i făcu semne că bucuroasă ar merge cu el ori unde, ci ea e mută. Nu face nimic ție prințul, vino cu mine, fi-mi nevasta mea, nu am grijă că nu poți vorbi; Dău e bun, da de ți-a da și grai; dar chiar să nu-ți dee, eu nu merg fără tine de sub acest copaciu să sciu că aș chiar muri așteptându-te, că și de voi merge, tot trebuie să mor de dorul tău, căci altă ființă sub soare nu pot afla care să fie mândră ca tine. — Fata se înduplecă și coborîndu-se jos din copaciu merse cu prințul acasă, unde se cunună și mare nuntă făcură.

La un an după cunună făcu crăiasa (că acum era crăiasă, căci murind tatăl prințului, acela re-

Varna. — Situația a rămas neschimbată; Poarta continuă a și aduna trupele, îndestul de încet înse de câte va țile, din cauza lipsei de munițiuni și de haine. Lucrurile se mișcă greu în Turcia. Oamenii competenți spun că Turciei i-ar mai trebui cel puțin o lună pentru a și mobilisa armata. Această armată înse e o putere, de care trebuie să se țină; cu toate nenorocirile Turciei, armata ei e singurul lucru care a rămas în picioare; cu o sută sau două de milioane se pot pune pe picior de resbel 250,000 soldați bine comandați. Toate silințele Porții sunt acuma îndreptate asupra financelor, se fac neconținute tratări cu banca otomană, cu reprezentanții a diferite stabilimente de credit străine. Se crede că Poarta va găsi toate sumele de cari are nevoie.

Filipopol. — Musulmanii din Sârbia vechi s'au constituit în bande armate și sunt gata să respingă ori-ce atac din partea Sârbiei; aceste bande ar putea forma un contingent de mai bine de 5,000 de oameni bine armați; sprijiniți de vr'o 15,000 trupe regulate, ei ar putea întimpina ori-ce invazie, dacă ținem seamă mai cu samă de natura muntoasă a regiunii. Turcii au 11,000 oameni la Kossovo și vre-o 7,000 la Uschiub; restul armatei de observație la granița sârbească se ridică la vr'o 9,000 răspândiți în diferite localități.

16 Octombrie.

Viena. — Se anunță din Belgrad diariului „Neue freie Presse“: Sârbia protestând contra hotărârii ambasadorilor marilor puteri la Constantinople a început acțiunea contra Bulgariei. O parte din trupele sârbesci concentrate în împrejurimile orașului Niș, a trecut granița bulgară ieri seara.

Varna. — Până acum nimic nou în domeniul faptelor; e probabil că nu vom avea nimic de înregistrat cât timp vor ținea negocierile diplomatice; toată lumea așteaptă sfârșitul acestor negocieri. Turcia își adună armatele, Grecia și Sârbia își înaintează trupele la frontarii, bulgarii și dau toată osteneala să și prefacă corpurile lor neregulate în trupe serioase. Generalul Von der Goltz-pașa a prezentat Sultanului un plan întreg de campanie pentru casul, când Turcia ar fi silită să recurgă la arme. Vor opera trei armate: una va sta în observație la Mustafa-pașa, cu rezerve în Adrianopol; a doua va opera la Ianina, cu rezerve în Bitolia și a treia va sta la Kossovo cu rezerve în Uschiub. Poarta caută să creeze un curent anti-bulgar printre celelalte populații din Macedonia. În arsenal se lucrează mereu și noapte; au sosit o mulțime de ingineri și de lucrători sârini.

Sofia. — Scirea dată că sârbii au trecut frontaria în Bulgaria este cu totul falsă; bulgarii și-au retras trupele dela granița sârbească îndreptându-le spre Küstendil; în tot casul Bulgaria nu ar putea susține un atac din partea Sârbiei, de aceea s'a creșut că e mai bine a se întrebuița toate puterile pentru apărarea frontariei din spre Turcia.

Belgrad. — La frontarii liniște până acum; armata e pe deplin mobilizată și numără 40,000 oameni afară de corpurile auxiliare. S'a cheltuit până acuma 13,000,000 pentru a se pune armata pe picior de resbel. Sârbia este mai otărîtă decât ori când de a intra cu trupele în Turcia; lumea e aproape sigură că turcii vor fi învinși. În Niș domnesce o animație extraordinară din cauza trecerii trupelor; acolo s'a stabilit pentru moment statul major general. Toți cred că un resbel nu va putea să fie înlăturat.

mase crai în locul tătănesu,) născu țic crăiasa un copil frumos de gândeai că-i rupt din soare. Mare bucurie era în casa lor. Lumea țicea, că crăiasa cea frumoasă a făcut un copil chiar ca ea de mândru: ear fetele cari s'ar fi măritat bucuroase după prințul, țiceau că crăiasa cea mută a născut un copil, dar poate că n'a trăi, ori și de va trăi, va rămânea mut ca mumăsa. Așa cobesc muierile în rēutatea inimei lor!

Nu mult după botezul copilului, când era crăiasa singură acasă și-și legăna copilul, intră țina Iliana la ea și o întrebă: Spune mi drept, intrat-ai în casa de cătră răsărit?

Ea făcu cu capul că nu.

Nu ai intrat?

— Nu!

Te mai întreb odată: intrat-ai ori ba?

Și biata crăiasă ear face semn cu capul că nu. — Atunci țina ia copilul din leagăn și se face nevădută. Mai ia copil dacă ai de unde.

Cu cât fu bucuria de mare la nascerea pruncului, cu atât fu acum supărarea mai mare. Vremea înse le schimbă toate. Preste un an are crăiasa alt copil, mai frumos decât cel d'ântăi. Acum bucuria le era nespus de mare; ospețe preste ospețe, veselii preste veselii, dar odată, când era earăș numai crăiasa acasă și-și scâldea copilul, se ivesce țina Ilină, pre unde și cum scia ea-

Revista politică.

Sciri despre decursul alegerilor de Duminecă în Franca n'au sosit încă. Dar scirile telegrafice de Sâmbătă vorbesc despre o febră și agitațiune extraordinară. Cu toată unirea și înțelegerea ce domnesce între fracțiunile republicane, teama e mare de o a două lovitură, asemenea celei din 4 Octombrie. Teama aceasta este cu atât mai motivată, cu cât reacționarii monarchiști se țin că întrebunțază ori-ce mijloace, fie legale sau ilegale numai ca să nimiciască aspirațiile republicane.

În mai multe departamente s'au făcut protesturi în contra alegerilor precedente, din cari au eșit conservativii ca învingători. În departamentul Finistère un reacționar a șters de pe lista electorală într'un mod arbitrar 800 de alegători, și preoții sunt acușați, că s'au purtat în chipul cel mai scandalos. Se asigură că preoții s'au demis chiar până într'acolo, de a interzice femeilor trailul cu bărbații lor, dacă nu vor alege monarchiști.

În fața acestor fapte organele republicane provoacă pe cei de un principiu cu denșii, ca să inspecționeze cu cea mai mare grijă localurile, unde se face votisarea, ca reacționarii să nu poată comite nici o ilegalitate în conta republicanilor.

Se țin că monarchiștii în ultimele momente vor prezenta chiar și liste compuse curat numai din republicani, ca să facă posibilă o împărțire a voturilor și astfel să și asigure maioritatea.

Din partea republicanilor se fac toți pașii necesari spre a evita o catastrofă.

Suntem curioși de rezultatul evenimentelor de Duminecă. La timpul seu vom informa publicul cetitor în detaliu.

Tot acum decurg și alegerile în Anglia, deși cu mai puțin șgomot, dar cu destul interes.

Mișcarea electorală din Anglita a făcut ca țara să fie năpădită de o droaie de manifeste electorale, care nu spun tocmai lucruri noi. Domnii Hartington, Derby, Goschen, Parnell și Balfour au vorbit săptămâna trecută în aceeași zi. Lordul Hartington dechiară într'un discurs rostit în clubul liberal din Lancashire, că politica din afară a actualului cabinet este prematură și periculoasă; lordul Derby duse într'un meeting din Blakburne că regatul trebuie să caute a nu se mai întinde; dl Parnell espuse în Kildare o apropiată emendare a land-actului, care se poate privi ca un răspuns la cele duse de dl Childers, care sfătui într'un discurs a se evita ori-ce luptă de tarife între Anglita și Irlanda.

Resultatul alegerilor încă nu se scie, dar se asigură că cabinetul Salisbury nu are cause de a fi îngrijat.

Cestiunea insulelor caroline nici până aci n'a ajuns la o rezoluțiune finală. Intervențiunea papei, până în momentul de față nu s'a făcut încă, dar ea se pare a fi totuși indispensabilă, de oarece diplomația germană și spaniolă pe cale directă nu pot ajunge la o înțelegere.

Germania nu voiesce să recedă delă punctul ei de vedere, până ce Spania nu va dovedi cu date autentice, că a ținut ocupată insula Yap pe timpul, când s'a inarborat flamura germană acolo. Și de oarece tocmai acesta este nodul gordic al cestiunei, va rămânea să decidă părerea papei între țările litigante.

Coroșpondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Cohalm, 30 Septembrie 1885. Onorată Redacțiune! Nu me ocup cu gazetele. Lupta pentru pânea

și dize crăiesei: Fost-ai în casa de cătră răsărit a palutei mele?

Crăiasa ear face din cap, că nu a fost.

Nu ai fost? — Nu!

— Și dizi și a treia oară că nu ai fost? — Nu!

Atunci ear se face nevedută ducend cu sine și pe acest copil.

Supărarea acum nu avea margini. Nu se puteau destul mira cum și cine le fură copii, unul din leagăn și altul din ciupă (scaldă)! Unii curteni își dau cu socoteala, că crăiasa e în legătură cu necuratul și acela-i fură copii; alții dizeau, și cu deosebire muierile, că mamonul a norocit-o de s'a făcut crăiasă și că ea îi datoare se-i dee lui rodul pântecului; alții dizeau că e strigoaie și și omoară ea copiii, ori îi mânăncă. Sciți dvoastră câte iscodesc oamenii. Hoțării nenatul țerei, ca se-i mai dee grație un an și dacă va mai nasce un copil și nu va avea grijă de el se nu i-l fure, atunci se o arță de vie în foc. Și încep biata crăiasă a plânge și a se ruga lui Ddeu din toată inima se-i mai dee un copil, că va grijă mai bine de el. Și o ascultă Ddeu, la anul ear avu un copil. Nu se mai bucura curtea crăiasă așa

de toate țilele mi consumă tot timpul. Din întem- plare, ca nici când altă-dată, intrai în discusie cu un învățator, despre alegerea din Cohalm. Între alte îmi cetesc din „Tribuna” un articol datat din Cohalm și subsemnat Cohalmeanul.

Stilul trândav de la început m'a pus la îndială despre sorgintea ce i se atribuie. M'apuc și-l cetesc. La prima frasă me opresc dizecând în mine: „nu-i din Cohalm!” „Am tot așteptat ca unul mai dibaciu etc.” dize mai departe, apoi la noi, cine scriu la gazete sunt toți dibaci. Apoi chiar la „Tribuna” nu scrie de cât dl Lungu George din Cohalm și stilul seu se cunoasce, alții nu scriu și n'ar fi putut scrie despre cele cuprinse acolo.

Să admit însă că a scris-o un Cohalmean. Ei bine! Dar acela ar fi trebuit să fie un pricoliciu, un pre pretutindenea și în tot locul acasă. Iată ce e. Coroșpondența susnumită dize mai la vale: „Dl comisar a ascultat rugările noastre și astfel l'am suit într'o trăsura ducendul la adm. de acolo etc.”

Un Cohalmean în Sighișoara, în comisia a 8 preoți și 4 mireni, roagă pe dl Comisar a se da jos și a trece prin satele lor, este într'adevăr o minune. Dar ce e mai mult acest om minune fără a pregeta a urmărit pe dl Comisar în toată calea, neobservat. Scrie și descrie toate solemnitățile, cu colori vii! numai cam în disordine; ajunge la Cohalm, vede că sunt călărași și Lungu și Raicu, înse asurdise de atâtea bine-ventări și pistoale, încât cele din Cohalm nu le aude.

Ajungend în Cohalm și perde și vedul. Nu vede pe capelanul I. Bercan alergând ca o năluca cu nasul roșu și ochii învăpăiați, nu vede consernația preoților din tract, cari așteptau pitulați sosirea dlui comisar, capul lor părintele administrator, dus fiind singur singurel la gară pentru a aștepta pre dl Cristea. Dl Mircea la gară, preoțimea făcendul și haz de frumoasa neprimire ce pregetiseră și dl Cristea eată-l în Cohalm!

Biet Cohalm! De tine se folosesc toți pentru trebuințele lor. Pe tine inse în aspirațiunile tale drepte și folositoare, ție și națiunei nu te sprigine nimeni! Ai avut un prietin, dușmanii l-au necăjit atât de mult încât a trebuit să-ți întoarcă spatele. El te-a adus la cunoștința publică și tocmai acelu zel de a te ridica a trebuit să cadă victimă. Ori ce paraponisit în spinarea noastră s'aruncă! Dar veni-va timpul când ajunge-vom la căință și va fi târziu.

Ve rog dle Redactor, binevoiti a primi aceste rânduri în on. d-voastre jurnal, pentru lămurirea lucrului. — Cu deosebită stimă. B.

Varietăți.

* Escelenția Sa, Înalt-Preasânțitul nostru Domn arhiepiscop și metropolit a cercetat Sâmbătă în 5 Octombrie a. c. comuna Gurariului. Scopul visitațiunei acesteia la care a fost însoțit de alți trei bărbați delă arhiepiscopie, a fost a delătura unele pedeci ce s'au arătat la zidirea bisericii din nou și din autopsie a lua cunoștință despre starea bisericii vechi, ce este a se demola și despre situațiune și pe care este a se edifica noua biserică.

Bucuria poporului a fost nețermurită vedend că archipăstorul lui nu pregetă a intreveni cu autoritatea sa la delăturarea unor neînțelegeri, care precum s'a vedut se reduc mai mult la personalitate și că se interesează foarte mult pentru prosperarea acestei comune. Resultatele întreveniirii Escelenției Sale sunt binefăcătoare pentru comuna

tate de el, cređend că vor păți ca mai nainte. La câte-va țile veni ear țina lina la crăiasă și-i dize: Spune-mi drept fica mea, fost-ai tu în casa palatului meu cea de cătră răsărit? Crăiasa spăimântată voi se mințiască și acum, dar aducendul și aminte că de-i duce și copilul acesta ea va fi arsă de vie, îi spuse adevărat: fost-am în casa a 13, și fie-ți milă de mine și me iartă!

Atunci țina îi deslegă limba de putu vorbi, băgă mâna în sîn și îi scoase și cei 2 copii de o sută de ori mai frumoși și se depărtă delă ea dizecendul: Te iert, ci mai mult se nu greșesci, nici se mințesci: în toată viața ta!

Acum se fi vedut bucurie și veselie, crăiasa vorbia și avea trei ficiori ca ruți din soare, ear craiul dizea: Doamne mulțamescuți că m'ai fericit!

Moral: Nu face preste voia mai marilor; ai greșit — nu minți, ci descopere greșeala ta, că de nu tot ese la iveală și te face de rușine. Mărturisirea cât de târzie — aduce mântuire.

I. P. R.

noastră bisericească din Gurariului, căci în scurt timp, după o trăgănare de ani, se va pune peatra fundamentală la edificiul nou.

Comuna noastră bisericească din Gurariului dispune de un fond frumos destinat anume pentru zidirea bisericii și edificiul cel nou al bisericii nu numai va fi dintre cele mai frumoase în archidieceasă, dară lucrul va merge relativ în scurt timp la realizare, numai de n'ar uita prea curend poporul nostru de acolo, și mai ales inteligența chemată la conducere, sfaturile părintesci ale Escelenției Sale înalt preasânțitului nostru arhiepiscop și metropolit. Urmând staturilor Escelenției Sale după una săptămână pot obține aprobarea contractului de zidire și a și începe la zidire.

* (Concertul dlui D. Popovici) anunțat de noi s'a ținut Sâmbătă seara în prezența unui public pe cât de ales, pe atât de numeros. Succesul material și moral a fost complet.

Detaiuri în numărul procsim.

* (Bibliografic.) A apărut nrul IV din revista lunară „Romänische Revue” cu următorul cuprins:

Unsere „irredentisten” von Ioan Slavici. Die Staatsunterstützung der griechisch-orientalischen Kirche in Siebenbürgen, von * *. Rundscheu. Chronik. Die Wäldlerin. — Dorfgeschichte von Ioan Slavici. Nach dem romänischen von Mite Kremnitz (Fortsetzung) Am blandusischen Quell. — Von B. Alexandri. Dramatische Dichtung in drei Aufzügen. Aus dem romänischen übersetzt von Edgar v. Herz. (Fortsetzung) Die romänische literatur in Deutschland. — Ein Repertorium. (Fortsetzung und Schluss), Von L. V. F. Literatur und Kunst.

2. Ni s'a trimis un esemplar din nrul 24 al „Revistei literare,” ce apare în București de două ori pe lună. Eată cuprinsul:

Cum se judecă operele de artă. Pictură, Sculptură, Arhitectură. — (Conferința ținută la Atena) de dnul Const. I. Stăncescu. — Din scrierile lui Constantin Goleșcul de Dr. M. Gaster. — D'ale vieței (Busuiocul) de Auguste R. Clavel. — Fata popii a cu stem (Basmu) de Dumitru Stăncescu. — Din Povestile Unchișului sfătos de P. Ispirescu. — Pe lac (Nuvelă, traducție după Paria Korigan) de Dumitru Stăncescu. — Orașin și Lidia, comedie într'un act (după Fr. Ponsard), de Th. M. Stoenescu. — Prețul unui număr: un leu.

3. A apărut nrul 20 din „Foia școlastecă” din Blaș cu următorul cuprins:

Obiectele educațiunei morale. — Educațiunea copiilor. — Ceapa cioarei. — Computul și predarea lui. — Hygiena în scoalele medie. — Căli ferate în Africa — Bibliografia. — Încunoștințare. — Constituire.

4. Nrul 39 al „Familiei” a apărut cu următorul cuprins; 11 Februarie 1866 (episod istoric) de Th. Alecsi; Octombrie poesie de C. Sacheti; Necesitatea unei societăți archeologice de Dionisiu O. Olinescu; — Glume și nu prea (ilustrațiuni); — Mica flacăra albastră de I. S. Spartali; — Căntece poporale din Ardeal culese de Gr. Sima a lui Ioan; — Baba Mărină poveste de I. Dologa; — Salon; — Ce e nou; — Moda; — Pentru doamne tinere; — Salon higienic; — Călindariul săptămânei

5. Nrul 40 al „Familiei” din Oradea mare cuprinde: Jean Marie (dramă în versuri) trad. de N. A. Bogdan; 11 Februarie 1866 (episod istoric) de Th. Alexi. — Toamna (ilustrațiune). — Căntece poporale culese de Gr. Sima a lui Ion. — Societatea „Armonia” din Cernăuți. — Bonboana. — Comerșul junimei din Cernăuți. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Ce e nou? — Posta redacțiunei. — Călindariul săptămânei.

Gramatica română-germână (etimologia și sintaxa) pentru usul tinerimei române de I. Cionca profesor la scoala superioară de fete și la scoala reală a comunității evang. din București.

Această gramatică cuprinde un număr însemnat de teme, eserciții și conversațiuni precum și un vocabular germano-român și româno-german. — Prețul unui esemplar e de 2 lei 50 bani.

De vândare se află la „Tipografia Curții Regale”, F. Göbl Fii, Pasagiul Român Nr. 12, precum și la librăriile din București.

Dl Cionca s'a distins prin lucrările de până acuma, și încat suntem noi informați gramatica germană-română a dlui Cionca s'a adevărit de cea mai bună între cărțile de soiul acesta.

Dacă ne-a făcut mari serviții prin gramatica sa cu care a introdus pe nemți în studiul limbei românești, nu mai puține ne face cu cartea de față, prin care ne introduce în vastul câmp al limbei germâne și pre noi români.

Loterie.

Sâmbătă în 17 Octombrie 1885.

Viena:	52	69	4	36	46
Timișoara:	32	36	14	43	50

Nr. 233.

[1179] 1-3

CONCURS.

Devenind vacante stațiunile învățătoresci în comunele din tractul protopresbiteral al Mediașului, prin aceasta se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare prelungă următoarele emolumente:

- 1. Hașag, cu salariu de 150 fl. v. a., și quartir.
2. Frêna, cu salariu de 150 fl. v. a., quartir și lemne.
3. Vorumloch, cu salariu de 150 fl. v. a., quartir și lemne.
4. Bratei, cu salariu de 150 fl. v. a., quartir și lemne.
5. Buzd, cu salariu de 150 fl. v. a., quartir și lemne.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi mai sus însemnate, au a-și așterne documentele lor instruite conform prescrișilor legii, la subscrișul oficiu protopresbiteral, până la termenul indicat.

Mediaș, 28 August 1885.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Mediașului.

Dionisiu Chendi, adm. protopopesc.

Nr. 631

[1180] 1-3

CONCURS.

Pe baza statutului organic §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 și a instrucțiunei votate de sinodul archidieceșan la 13/25 Apriliu 1877, Nr. 191 §. 7, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Agnitei.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi tot odată și paroch în locul central al tractului și anume în opidul Agnita.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) venitele ordinari protopresbiterali, cari stau din ajutorul fondurilor archidieceșane, și din tacșele ce

incurg pentru ședulele de cununie, pentru vizitarea comunelor tractuali, pentru procesele divorțiali, și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale.

b) jumătate din venitele ordinari ale parochiei de clasa III-a din Agnita, de prezent fără locuință, existând deja capelan protopresbiteral.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și bine meritați pe terenul bisericesc și școlariu, în special aceia: cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiali sau reali cu testimoniu de maturitate, au terminat studiile teologice la vreunul din institutele metropoliei noastre, și au susținut cu succes bun esamenul rigoros de cualificațiune, sau carii după pregătirea indicată mai sus, au terminat studiile teologice la vre un institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de cualificațiune înaintea comisiunei examinatoare a consistoriului archidieceșan.

Pot înse concurge și fără testimoniu de cualificațiune profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de introducerea esamenelor de cualificațiune, dacă în celelalte au cualificațiunea prescrișă mai sus.

În mod escepțional mai pot concurge și fără prescrișă cualificațiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețta manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avea dela consistoriul archidieceșan (plenary) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a-și așterne suplicile concursuali la Venerabilul Consistoriu archidieceșan în Sibiu, în restimp de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs în foaia 'Telegraful Român,' alăturând câte o tabelă de cualificațiune, care se conține date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele caracterul (rangul bisericesc) anul, luna și ziua născerii (anii etății) și locu-

ința concurentului, studiile pregătitoare afară de cele teologice, anul, locul și categoria acelora, esamen de maturitate, doctorat, și altele, studiile pregătitoare teologice, (anul și locul acelora), și esamenul de cualificațiune, servițiile de până acum pe terenul bisericesc și școlariu (timpul, locul și categoria acelora), în fine cunoscința limbilor și alte reflecțiuni.

Datele din aceasta tabelă sunt de a se întări cu documente, care se se aclude în original, precum carte de botez, testimoniu școlastic și de maturitate, de serviții bisericesci și eventualmente altfelu de recomandări.

Agnita, în 20 Septembrie 1885.

Comitetul protopresbiteral al tractului Agnitei.

Grigorie Maier, Nicolau Gavrea, președinte. notariu.

Nr. 563.

[1179] 2-3

CONCURS.

Sistemisându-se un al doilea post de învățător la școala confesională gr. or. din Poiana-Sărată pentru ocuparea aceuia se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

Emolumente:

200 fl. v. a. când va provedea învățământul în clasa I, și — 250 fl. în clasa II, având cei doi învățători a se peronda din an în an în cele două clase, — și quartir liber.

Reflectanții, dela cari se cere cunoscința în vorbire a limbii maghiare, au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termen deschis.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor în conșlegere cu comitetul parochial concerninte.

Brețcu, în 30 Septembrie 1885.

Demetriu Coltofean, protopresbiter.

EDICT.

Bucur Micu gr. or. din Vlădeni, carele de 3 ani a părăsit cu necredință pre legiuita lui soția Mucenica Stancioiu gr. or. din Vlădeni, fără a se sci ubicațiunea lui și dacă mai trăiesce, prin aceasta se citează în termen de un an și o zi dela datul de față, ca să se prezenteze înaintea subscrișului, căci la din contră cerea de divorț a soției sale se va pertracta și în absența lui.

Zernești în 2 Octobre 1885.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Branului.

Traian Mețian, protopresbiter.

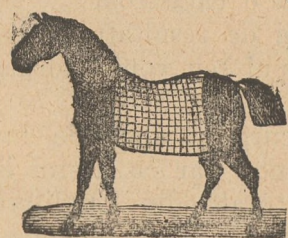
Fabrica c. r. regnicolară de învățtoare și țoale care există de 87 ani,

mai nainte:

Lichtenauer-s W-we & Söhne,

trimite prin depositul seu din Viena

Învăltoare pentru cai

lungi de 190 cm., late de 130 cm., de o calitate excelentă, cu basă întunecoasă și brodării luminoase, — o bucată cu 1 fl. 50 cr.,

socotite fiind aci și speșele de pachetare, prin urmare fără spese. [1176] 2

Numai din cauza fabricării în masse mari și a magazinului nostru urieș suntem în stare de a vinde aceste învăltoare pentru cai cu așa un preț ne mai pomenit de mic.

Eșpediția se face cu rambursă. Cele ce nu-i convin primitoriului, se reprimesc.

Adresa me rog să se însemne esact.

Haupt-Niederlage Silberstern Wien I. Rothenthurmstrasse 14.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Table with multiple columns showing train routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types, and schedules for various stations like Viena, Brașov, Sibiu, and Cluj.

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.